

באהבה ובאמונה

להתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

נכון לעכשיו

הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

נולדנו במצרים ונשמתנו מאירה בירושלים

בליל התקדש החג, רבבות עמך בית ישראל מסובין יחד משפחות משפחות ומספרים ביראה ובשמחה את סיפור יציאת מצרים, סיפור לידתו והבדלתו של עם ישראל. זהו סיפור המגלה טפח קטן מגודל אהבתו וחיבתו של בורא עולם, אדון הכל, לעמו ישראל בנו בכורו, אשר הוציא אותנו מסבלות מצרים והציל אותנו מעבודתם וגאל אותנו בזרוע נטויה ולקח אותנו לעם. ברוך השם שבימינו אנו יכולים גם לספר למסובים שהוא הביא ומביא אותנו אל הארץ אשר נשבע לאבותינו אברהם יצחק ויעקב לתת לנו מורשה. עלינו לזכור שלא רק ביציאת מצרים הקב"ה אהב אותנו, אלא בכל דור ודור, בכל יום ויום ובכל רגע ורגע - הקב"ה בוחר בעמו ישראל באהבה ומברך את עמו ישראל בשלום. כאשר נולד תינוק מופיעה נשמה טובה לעולם כי "נר ד' נשמת אדם". אבל עיני ההורים המאושרים נשואות גם אל העתיד - מה יהיה עם אותה נשמה טובה כאשר היא תגדל ותתבגר. האם וכיצד היא תזכה להאיר באורה הטוב והמתוק. אין אנו מסתפקים בעצם הלידה, אלא עינינו נשואות גם אל העתיד. כך גם ביציאת מצרים, נולדנו נבדלנו ונגאלנו במצרים, אולם עינינו נשואות אל גאולת העתיד, גאולת האומה והאנושות כולה שאליה אנו צועדים באמונה ובבטחה.

נכון לעכשיו, עם ישראל עשה דרך ארוכה של אלפי שנים מאז יציאת מצרים. וסוף סוף בעזרת השי"ת אנו זוכים להגיע לירושלים. עם ישראל בעל הנשמה הטובה נולד במצרים, אבל גילוי הנשמה הטובה לעין כל היא בירושלים אורו של עולם. גאולת ישראל והעולם, שהחלה עם הופעתו של עם ישראל על במת ההסטוריה במצרים, הולכת ומשתלמת כאשר ישראל שב הביתה לירושלים. ומתוך כך, נזכה להמשיך לצעוד במעלה הדרך הארוכה ממצרים לירושלים ולראות בבניין בית מקדשנו, ותתקיים בנו נבואתו של הנביא ישעיה "כי מציון תצא תורה ודבר ד' מירושלים" ונשיר בשמחה "לשנה הבאה בירושלים הבנויה והשלמה".

בברכת חג פסח כשר ושמח

לך הנני ב"ה

העלון מופץ ב-50,000 עותקים

לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302

headoffice@emeir.org.il

ההכנסות קודש למכון מאיר

תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

מה זאת? מי זאת עולה?

הרב אמיר דומן

כשהנגע מתפשט

הרב חגי לונדין

חירות עולם

יסודות אמוניים לפסח - הרב יורם אליהו

הבן הקדוש שבילל הסדר

הרב אשר בוחבוס

עם של עבדים משוחררים

הרב דוד לנדאו

הציווי לנצח את האויב בניצחון מוחלט

נתן קוטלר

אתה הראש, אתה השם

הרב ליאור לביא

לא מצילים על ידי שפיכות דמים

הרב שלמה אבינר

זוגיות - אסתר אברהמי

"הגדת ההורים"

חינוך - אורית דהן

ליל החירות

"זמנהג לקנות חטים לחלקן לעניים לצורך הפסח"

קמתא דפסחא

היו שותפים במצווה חשובה זו ותזכו לסייע למשפחות אברכים, תלמידי חכמים ולתמוך בקירוב יהודים ליהדות 'באהבה ואימנה' החוגגים את חג הפסח במכון מאיר.

לתרומות

בטלפון: 02-6461328

בהעברה בנקאית: בנק המזרחי 20

סניף 539 חשבון 128018

או סרוקו את הברקוד <<

כשהנגע מתפשט

פרשת מצורע עוסקת בנגע הצרעת; מחלת עור קשה שמתפשטת בגוף. התורה מתארת שהצרעת מופיעה בכתם לבן בוהק ובהיר שמכונה "בהרת" (ישנם כתמי צרעת כהים יותר כ"שאת" שנראית כ"משא" על העור, ו"ספחת" שנספחת על הגוף). חז"ל מלמדים שהסיבה בגללה מגיעה צרעת היא זחיחות דעת - אדם מדמייין שהוא "בהיר" ומושלם, ואין לו צורך לתקן כלום בתפיסת עולמו. כתמי הצרעת באים לאותת לו להתעורר. זהו גם הרעיון שעומד מאחורי איסור "חמץ" - אי-מתן אפשרות לבצע לתפוח ללא בקרה ו"להחמיץ" את השעה המדויקת.

גם ברמה הלאומית ניתן להיתפס לזחיחות, לדמייין למשל שאם לא נדבר על הבעיה אז היא תיעלם; אם ניתן לאויבים להתעצם בחסות ה"פוליטיקלי קורקט" אז הנגע ייעצר מעצמו. אירועים כדוגמת אלו שחווינו השנה הם סימן להתעורר.

איך עוצרים את הצרעת? איך גורמים למצורע להתעורר? הכוהנים מסגירים את המצורע שבעה ימים; עוצרים את שטף החיים ומחשבים מסלול מחדש. זהו חג הפסח - היציאה לחירות מן הארדשות. יוצאים מאזור הנוחות ו'פוסחים' על המשברים. חג חירות כשר ושמח.

מה זאת? מי זאת עולה?

כאן שאין להסתפק במענה חיצוני לשאלה ולניסוח, אלא לרדת לשורש הנפש השואלת, ולנסות לפגוש את הסיבות וכוחות החיים שבאו לידי ביטוי חיצוני בשאלות ובמילים כאלו ואחרות.

אם כן, מהו אופיו של התם, הבא לידי ביטוי בשאלתו: "מה זאת?" ההשוואה האמורה לעיל, לכל הפעמים האחרות בהן מוזכרות המילים הללו כתיבועה ותלונה בצירוף לשורש ע"ש"ה, מלמדת דבר גדול מאוד: התם אינו מאשים ואינו תובע איש זולתו. הוא לא פונה כלל החוצה, ואינו מחפש פתרון מעשי. הוא לא שואל 'מה אתם עושים?' או 'למה אנחנו עושים?' וכדומה. הוא לא מגיב בכלל לאירוע או לסביבה! ההתרחשות כולה בתוכו, והוא מתמלא פלא: מה? מה? זה?

מהו אופיו של התם, הבא לידי ביטוי בשאלתו: "מה זאת?" הוא לא מגיב בכלל לאירוע או לסביבה! ההתרחשות כולה בתוכו...

זה? המציאות החיצונית פועלת עליו - פנימה, וזה מה שחשוב לו. לברר לעצמו קודם כל, מה ריבונו של עולם נתן ונותן לו כרגע. אכן יש להתפלא קצת על הבנים המתוחכמים, שחוזרים כל שנה מחדש על שאלתם, ו"שוכחים" את התשובות המוצלחות שקיבלו בשנים הקודמות. אבל התם צודק מהם בנקודה הזו: כל פסח וליל סדר שבא עלינו לטובה, מחדש בנו פליאה חדשה, שאינה דומה לקודמותיה משנים שעברו: "חדשים לבקרים רבה אמונתך" - 'אמונתך בי, שנתת בי נשמת בי בחמלה, ורצית לחדש את חיי באהבתך. אם כן, איך תיראה ותפעל בי החירות והאמונה של שנה זו וכל מאורעותיה? זו שאלה לא קלה בכלל. היכן האבא שידע נפש בניו? בעלי הפנימיות גילו לנו ש"זאת" הוא כינוי חיבה עדין וסודי שבין הקב"ה לכנסת ישראל, ולנשמת ישראל. תלאות האהבה המופלאה שנרמזו בשיר השירים, כמו עוברות עלינו בגלוי בשנה זו. יהי רצון שנדע לפתוח ליבנו לפלא חיינו וחיי אומנתנו, ונמצא את שירת גאולתנו השלמה על אדמת הארץ הטובה.

בכל התנ"ך כולו, מופיע הביטוי 'מה זאת' אחת עשרה פעמים בלבד, מתוכן עשר פעמים בצירוף השורש ע"ש"ה: "מה זאת עשית?", "מה זאת עשה אלוהים לנו?", "מה זאת עשינו, כי שילחנו את ישראל מעובדנו?". רק פעם אחת ויחידה, שואל הבן התם: "מה זאת?" ללא כל צירוף או סמיכות כל הפעמים האחרות הן תמיד טענה ותלונה, תביעה והאשמה: מה עשית? מה עשינו? מה עשו לנו? המילה "זאת" במקרים אלו היא כעין

"הארכה ספרותית" לצורך הדגשת הטענה, שכמעט תמיד תהיה מקבילה בלשון המדוברת שלנו לתלונה 'למה?!', 'למה אני?! למה זה קורה לי? למה עשית ככה? איך יכולת?!' ואכן יש דוגמאות רבות אחרות בתנ"ך בהן מופיעים ביטויים דומים, בעלי אופי של האשמה או תלונה וטענה, ללא המילה "זאת". למשל: "מה עשית לך?!" (אתון לבלעם), "מה עשית לי?!" (בלק לבלעם). אם כן, כיצד נוכל להבין את פשר שאלת הבן התם: "מה זאת?" האם פירושה מין שאלה כללית: 'מה קורה פה, חבר'ה?'

אין הדבר כן. אם התם ותמימותו מסתכמים רק בחוסר התחכום המילולי או השכלי, לעומת החכם או הרשע ששניהם מפרטים יפה את שאלתם, אין בכך שום חידוש, מובן מאליו שעלינו להשתדל להתאים את התשובה ליכולת הקליטה שלו. אלא ודאי שרצון ה' הוא שננסה לפגוש את האופי המיוחד של כל בן או בת, שהוא המתבטא גם בסגנון הדיבור והניסוח.

גם חז"ל במשנה ניסחו את דבריהם כך: 'ולפי דעתו של בן, אביו מלמדו'. והרמב"ם פירט: "לפי דעתו של בן אביו מלמדו. כיצד? אם היה הבן קטן או טיפש אומר לו... ואם היה גדול וחכם מודיעו... הכול לפי דעתו של בן". למה רבנו הרמב"ם חזר פעמיים על המילים "לפי דעתו של בן"? כידוע, לשון הרמב"ם במשנה תורה היא בסגנון לשון חכמינו במשנה, והמושג 'דעות' פירושו תכונות נפש ואופי, ולא רק קיבולת שכלית. הרמב"ם רומז

לשאלות והתייעצות
 amirduman@gmail.com

יהדות באהבה
 מכון מאיר

טלפנייה המתחדשת במכון מאיר

דרושים/ות טלפנים/יות למערך התרומות

שכר בסיס + בונוסים, משמורת אח"צ/ערב

מעוניינים?
 שלחו סמס 052-5121946

שלוחי הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי?
איתנו אתם יכולים!

- הפצה שבועית של נלוו פרשת השבוע ומרום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מודעות בבתי הכנסת ובריכוזים דתיים
- דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

הישגת מטרות:
 קיום קשרים חמים ודפוסים איכותיים מודעים וביילון לפרוייקט הידוע במיכות לפי חומרה לנילוס הכנסת אינטרטיים לנילוס

לפגוש
 0988518
 052898518@gmail.com

סמ"ר גדליהו הלל מליק הי"ד
האזכרה לגדליה הי"ד

ביום ראשון, כ"ז בניסן (5 מאי) בשעה 16:00 בהר הרצל.

ביום הזיכרון לחללי צה"ל
 ה' באייר (13מאי) ביתנו פתוח לביקורים החל מהשעה 14:00

שמחה, פנינה, משה, אבינועם ודינה מליק
 02-6510938

יסודות אמוניים לפסח

הרב יורם אליהו ר"מ במכון מאיר

חירות עולם

אנו אומרים בתפילה "ויצאת את עמו ישראל מתוכם לחירות עולם", ולכאורה מאז יציאת מצרים לאורך ההיסטוריה חווינו שעבודים רבים, גלות בבל וכל שאר הגלויות, ופרעות ששיאן השואה הנוראה, וכיצד ניתן לומר לחירות עולם? איך בכלל יכלו יהודים לחגוג את חג הפסח בהיותם מתענים תחת עול הגלות והמשעבדים השונים? אמר הרב חרל"פ בהגדה של פסח הנפלאה שלו, 'מי מרום', "הגאולה של יציאת מצרים, פעלה בעיקר על הנשמה שיצאה לחלוטין מכבלי השעבוד, ומכאן ואילך אפילו אם יהיו גלויות ושעבודים, לא יהיו אלא על הגוף בלבד ולא על הנשמה...". הנשמה הישראלית, נשמת ישראל, יצאה לחירות ומכוח זה אנו באמת בני חורין, מעתה אי אפשר להחניק יותר את הנשמה שלנו. ואמנם בעת צרה ובעת מבחן עמדו ישראל וגילו את הכוח הזה של חירות הנשמה. לכן אומר הרב חרל"פ, "ומפני זה גאולת מצרים היא באמת גאולה עולמית שאין אחריה גלות, כי הנשמה יצאה לחרות עולמית, ויציאת את עמו ישראל מתוכם לחירות עולם".

את חירות הנשמה ראינו באופן גלוי עם פרוץ המלחמה הנוכחית. לאחר תקופה קשה בעם ישראל של פירוד ומחלוקות, ברגע שקמו עלינו אויבינו, פרצה רוח חדשה של אחדות וכולם כאחד יצאו להילחם ולהגן על עם ישראל, ובכך ביטאו

להתגלות מתוך צלם אלקים שבאדם, מתוך גבורת האדם, קדושת האדם, מתוך דעת האדם שממקור החונן לאדם דעת, אז הוא מופיע כאדם מישראל, כאדם של תורה".

ככל שהאדם מישראל נאמן לעצמיות שלו לאמת הפנימית שלו, כך הוא חי חיי חירות מלאים. רעיון נפלא זה בא לידי ביטוי בדברים שאמר אנטולי שרנסקי אסיר ציון, לשופט ששפט אותו: "אתה אדוני השופט חושב שהנך חופשי! אתה חושב כך כיוון שלאחר המשפט תלך לביתך ואילו אני אלך לכלא לזמן רב, אך דע לך שמבין שנינו, אני הוא בן החורין האמיתי! אמנם גופי יהיה משועבד, אבל רוחי, היא תישאר חופשית, כיוון שארגיש שלא נכנעתי לגזרותיכם ונשארתי נאמן לאמונתי. אך לך השופט קבעו מראש מה לומר! גופך אומנם משוחרר, אבל אינך חופשי להכריע לפי אמונתך, ורוחך משועבדת וזה חמור פי כמה" (מתוך ספרו 'לא אירע רע'). וכשנשאל מה המילה האחרונה שהוא רוצה לומר לפני קריאת גזר הדין, הוא קרא "לשנה הבאה בירושלים!" מתוך אמת פנימית זו, הוא זכה לעלות לארץ ולהיות שר בממשלת ישראל. נאמץ לנו את רוח החירות שזכינו לה ביציאת מצרים, נפעל על-פיה להגשים את כל משאלות חיינו הכלליים והפרטיים, וכימי צאתנו מארץ מצרים יראנו ה' נפלאות. חג שמח.

את הרוח הגדולה, את חופש הנשמה הנסתרת אך קיימת בלב כל אחד מיישראל.

מרחק הרב קוק בעולת ראייה (ח"ב עמ' רמה) כותב, ש"ההבדל בין העבד לבן החורין אינו רק הבדל מעמדי, מה שבמקרה, זה הוא משועבד, וזה הוא בלתי משועבד. אנו יכולים למצוא עבד משכיל שרוחו מלא חירות, ולהיפך, בן-חורין שרוחו הוא רוח של עבד. החירות הצביינית היא אותה הרוח הנישאה שהאדם, וכן העם בכלל, מתרומם להיות נאמן להעצמות הפנימית שלו, להתכונה הנפשית של צלם אלקים אשר בקרבו, ובתכונה כזאת אפשר לו להרגיש את חייו בתור חיים מגמתיים, שהם שווים את ערכם". כשאדם נאמן לעצמות הפנימית שלו, כאשר הוא יודע ומבין שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה, כאשר יש לו מגמה, ומשימת חייו ברורה לו, אז חי הוא חיי חופש וחירות. אז הוא לא עבד שמשועבד ליצרו אלא נאמן למה שבאמת הוא רוצה להיות, כי לכך הוא נוצר.

וכך מלמדנו גם רבנו הרצ"ה בשיחות (פרשת משפטים עמ' 218) "הדבר הראשון הוא ביטול העבדות וקביעת החירות, אנו בני חורין! אנו עם של עבדים משוחררים מאז ולכל הדורות. עבדות היא פגימה במהות האדם. האדם הוא אדם שלם, בריא ונורמלי, רק אם הוא עצמאי" - אך לאיזו עצמאות אנו מתכוונים? אומר הרצ"ה "עצמאות האדם צריכה

הרב אשר בוחבוט

ר"מ במכון מאיר

חוצים בצורת האות ד' ומניחים בין המצות, ואת האות ו' מניח לאפיקומן¹ כנאמר: "מצינו בחמשה מקומות שנכתב 'יעקוב' מלא ובחמשה מקומות נכתב 'אליה' חסר, ודרשו רז"ל: יעקב נטל את אחת משמו של אליהו ערבון עד שיבא ויבשר לבניו את הגאולה"². מסביר האבודרהם: "הטעם דרך משל לומר כי יעקב אבינו תפס לאליהו ה' משמו בתורה משכן עד שיבא עם משיח בן דוד המוכתר בששה מדות שנאמר במשיח (ישעי' יא, ב) ונחה עליו רוח ה', רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת, ויראת ה', ואז יחזיר לו ה' ויהיה שמו שלם"³. אז נברך ונאמר הלל שלם בלילה כשלא רואים ואומרים 'אמת ואמונה'. אנו מאמינים בו, מהללים אותו ומייחלים לחסדו כראיית רבי עקיבא בצחוק סוד הגאולה, ונוכה בליל התקדש חג להכרית ולהשמיד את כל מבקשי רעתנו ולפדות שבוינו כנאמר: "פְּדוּנוּ ה' יִשְׁבֶּן וְיָבֹאוּ צִיּוֹן כְּרִגְוָה וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים שְׂשׂוֹן וְשִׁמְחָה וְשִׁיגוֹ וְנִסוּ יָגוֹן וְאֶנְחָה"⁴.

נפשם, הם הבן הקדוש הצפון בשולחן הסדר. ואנו נשארו עם הדם ועם הציפור שנשלחה לחופשי, שכן הציפור משולה לנשמה כדברי החזקוני: "כעין צפור זו שהיתה קשורה בידי אדם ועכשיו משולחת ורשויה ללכת עם חברותיה". אותן נשמות שעושות לנו סדר בהבנת הגאולה, בשביל מה אנו פה, ומאיזה עם אנחנו ומדוע אנו נלחמים בראיית סוד שרשרת גאולתנו, הן כמעבירי לפיד האש מאותם אודים המוצלים מאש, אלו הם אותם בנים היושבים במחיצתו של הקב"ה שלא לשווא נפלגו, "בוא יבוא יום שלומים". וביום המשומר ינקום נקמת דם עבדיו השפוף, כמכת בכורות וכמכת סנהריב וכמכת סדום ועמורה שאירעו בלילה זה, כדברי אור החיים הקדוש: "ואומר מדו בד יתבאר על דרך אומרם ז"ל כי כל נפש שהורגים האומות מישראל על קידוש שמו ית' הקדוש ברוך הוא רושם מדמו צורת הנהרג ההוא במלבוש ואותו ילבוש יום נקם בלבנו... ואומר ומכנסי בד ירמוז למה שהרגו האומות מהאנשים הנגשים אל ה' המכניסים אמונת ה' ואחדותו בלב ישראל, והם הם יקרי אל עליון אשר אין דבר מפסיק בינו לביןם"⁵. ורק כך, לאחר שחיברנו אל ליבנו את 'הצפון', עד שיבוא אליהו מלאך הברית כדברי הנביא מלאכי: "הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לְכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לְפָנָי בּוֹא יוֹם ה' הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא"⁶, בנים קדושים אלו הם עירבון לנו. זהו הרמז שמוכא בכן איש חי, שאת המצה

הבן הקדוש שביליל הסדר

בפרשתנו אנו מוצאים בטהרת המצורע את ציווי הכהן לקחת שתי ציפורים. ציפור אחת נשחטת בכלי חרש על מים חיים, והציפור השנייה נשלחת לחופשי על פני השדה, ולפני שחרורה הוא טובל אותה בדם הציפור השחווטה על מים חיים, כפי שנאמר במשנה: "שתי ציפורים מצותן שיהו שוות במראה ובקומה ובדמים ולקחתן כאחת"¹. וכפי שמסביר הרמב"ם: "הטעם בזה, שאף על פי שבדיעבד כלן כשרות, כשהן שני מינים פסולות", מדוע? משום שצריך להראות ששתי הציפורים שוות בתפקידן, וכשם ששם ה' מתקדש על אחת בדמה, כן הוא מתקדש על ידי השנייה בשליחתה לחופשי.

וכאן יש ללמוד בשיבתנו בליל הסדר בהסבה, כדרך חירות על אותם שמסרו נפשם במלחמה, שהדרך להישלח לחופשי, היא לראות מולנו את דם עבדיו השפוף, כדברי הנביא יחזקאל: "וְאָעָבַר עָלַי וְאָרָאָה מִתְבוֹסֵסֶת בְּדָמַי וְאָמַר לִי בְּדָמַי חַיִּי וְאָמַר לִי בְּדָמַי חַיִּי"². בפסח היה מתערבב דם הפסח בדם המילה, שהרי יש דם המשקף את הרגע ויש דם המבטא את הנצח. וכך נראה בשתיית היין - כיון ששמים על שפתי התינוק במילים בדמייך חיי כברית המילה, וכן באכילת האפיקומן שאנו חוצים, יש בסעודה את הנגלה ש'מצה זו על שום מה', ויש את הנסתה הוא 'האפיקו - מן' שאנו מחביאים אותו בסתר לבבנו, שהוא ה'צפון' - אלו הבנים שמסרו

1. משנה מסכת נעעים פרק יד משנה ה
2. יחזקאל פרק טז פסוק ו
3. אור החיים ויקרא פרק ו
4. מלאכי פרק ג פסוק כג
5. בן איש חי פרשת צו אות לג
6. [רבינו] בחיי ויקרא פרק כו פסוק מב
7. ספר אבודרהם סדר מוצאי שבת

עם של עבדים משוחררים

יש אנשים ריקנים בעלי יחס ילדותי, שאומרים על התפילין: 'הקוביות הללו... צריך להבין בהבנה נכונה ולזכור 'מה' אנו ומה חיינו, רבבות עמך בית ישראל. עלינו לזכור שאנחנו עם של עבדים משוחררים, ד' אלוקינו הוציאנו ממצרים. זו עובדה שאי אפשר להכחיש ולהשתמש ממנה. על כל פנים, "עבדים היינו... ויוציאנו". ריבוננו של עולם עשה אותנו בני חורין. זו העובדה, מאז ועד הנה. מתוך החירות הזאת, הגענו למעמד הר סיני ולמתן תורה, הגענו לגילוי החירות הרוחנית והמוסרית, הלאומית והציבורית בכל מלוא תוקפה. זו עובדה יסודית. חירות ממצרים וחירות לעצמנו, "עבדי הם ולא עבדים לעבדים"². עבודת ד' היא חירות גדולה, שיא החירות. חירות מיצר הרע, חירות מכל מיני דברים רעים, חירות של "עבדי הם ולא עבדים לעבדים", חירות של תורה.

לעבדים"; זה המובן של התפילין, הביטוי של החירות היסודית, מאז ועד הנה. מתוך כך, האדם זוכר את שייכותו לכלל ישראל, זוכר את "מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו", - השייכות הזאת מתגלית בשמחת חירותנו ודבקותנו בדברי אלוקים חיים. בזה אנחנו חיים וקיימים. השמחה הזאת, שמתבטאת ומתגלית ומסתתרת בהכרה ובאמונה ובהרגשה, בשאיפת ההזרמה הרוחנית וההכרתית והאמונתית הכללית של כלל ישראל, מתבטאת בצורת תלבושת שעל היד ועל המוח. זה המובן של תפילין. השמחה שיש לנו להיות מעוטרים בקדושת התפילין מופיעה במציאות הגוף שלנו, בקדושת הגוף שלנו, ברוממות תפארת הגוף שלנו המתגלה על ידי זרי הדפנה שלנו, על ידי השייכות שלנו למקור החיוניות האלוקית³.

1. הגדה של פסח.
2. בבא מציעא דף י' עמ' א'.
3. ע"פ שיחות הרצ"י אורות התחיה פרקים מ"ב-מ"ג עמ' 348-350.

זה בא ביחד! הרב חגי לונדון

הארוך מפני שהוא עם שמגלם בהיסטוריה שלו את ערכי הנצח. הצדדים משלימים זה את זה: לימוד התורה מעניק את הרוח לשירות הצבאי, והשירות הצבאי מאפשר לתורה להתגלם בחיים. בעת שמכון ויצמן או חיל האוויר מפתחים טכנולוגיה אנו מוסיפים את המילים "בעזרת ה'"; אין כוונתנו לבטל את המאמץ האנושי אלא לומר שטכנולוגיה זו באה לשרת את הטוב (א-לוהים) וככל שהיא עושה זאת כך היא גם מצליחה יותר (ראו את ההישג שמעבר לסטטיסטיקה ביירוט הטילים מאיראן). התורה מסכמת זאת במילים הבאות: "זאמרת בלבבך כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה וזכרת את ה' א-לוהיך כי הוא הנותן לך כוח לעשות חיל". **בעז'ה ביחד ננצח!**

צורך בשמירת שבת; וכמובן הטענה של מגזר מסוים שלימוד תורה מיתר את צבא לעומת מגזר אחר שטוען שהצבא מיתר את לימוד התורה. **השורש לוויתור המיותר הזה נעוץ בתפיסת עולם (נוצרית והומוניסטית - כל אחת מהכיוון שלה) שעולם הרוח ועולם החומר הם עולמות סותרים זה את זה. כביכול רק כאשר מתרחשת תופעה על-טבעית סימן שמצוי כאן ממד רוחני, וכאשר העניינים מתנהלים באופן טבעי זוהי הטריטוריה של העולם החילוני.** היהדות דוגלת בכך שהדברים באים ביחד! ודאי שהעולם מתקדם מתוך מאמץ אנושי "טבעי" אולם הוא אמור לבטא ולהרים על "נס" את הממד המוסרי והערכי. עם ישראל מצליח צבאית וכלכלית (בטוח

בלימת הטילים האיראניים עוררה במקומות מסוימים את ויכוחי המאה ה-19 - האם ההצלחה נזקפת לטובת המדע או לא-לוהים? מזה, ישנם שהתבטאו ש"הכוחות הדמוקרטיים, החילוניים והליברליים הצילו את המדינה" (כאילו אין בתעשיות הביטחוניות אנשים חובשי כיפה); לעומתם היו כאלה שניסו להמעיט בערך ההישג הטכנולוגי ולתלות את ההצלחה בנס על-טבעי (כאילו אנשי מדע וביטחון לא היו בתמונה). בזמן הקורונה היו כאלה שראו בחיסונים ובהנחיות הרפואיות סוג של כפירה בא-לוהים, ולעומתם היו כאלה שזלזלו בתפילות; השביעי באוקטובר הביא אנשים מסוימים להזיה שאין צורך בכוחות הביטחון, ומאידך היו כאלה שהגיעו למסקנה שאין

הציווי לנצח את האויב בניצחון מוחלט

רש"י כותב ע"פ חז"ל: "ביד משה כי החרם תחרימם". ישנו ציווי בתורה להלחם כנגד הרוע של הכנענים ולנצח אותם ניצחון מוחלט. הרב אברהם יוסף אהרמן כתב בספרו 'שפתי חנה' על שופטים "אין צריך ציווי מיוחד לעשות מלחמה, דמאחר דהאויב הם הכנעני הרי אנו מצוים ועומדים להחרימם, ומלחמתנו הוא המשך מלחמת מצוה מזמן יהושע" (שם). אולם כאשר לא מקיימים את הציווי ונותנים לאויב להתבסס בארצנו - התוצאה היא שהרוע של האויב יופנה כלפינו: "וְאִם לֹא תוֹרִישׁוּ אֶת יְשֵׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיהֶם וְהָיָה אֲשֶׁר תוֹתִירוּ מֵהֶם לְשָׁפִים בְּעֵינֵיכֶם וְלְצַנִּינִים בְּצַנִּיכֶם וְצָרְרוּ אֲתֵכֶם עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ" (במדבר לג, נה). שאלנו לעיל כיצד כמות אדירה של מרכבות ברזל הופיעה פתאום מבלי שעם ישראל מנעו זאת? אי אפשר לדעת בוודאות, ניתן רק לשער: ייתכן שכאשר המרכבה הראשונה הופיעה - אמרו "זו רק מרכבה אחת והכנענים מורתעים". אך לאחר מכן הופיעו

בתחילת ספר שופטים מסופר שביין מלך כנען וסיסרא שר צבאו שיעבדו את עם ישראל במשך עשרים שנה. הכנענים בנו כוח צבאי אדיר של תשע מאות רכב ברזל שעם ישראל לא היה מסוגל להתמודד מולו. השאלה היא כיצד צמח איום גדול כזה? מדוע לא טיפלו באיום עוד כשהופיעה מרכבת הברזל הראשונה? נראה שהמפתח להבנת עומק הסיפור - נעוץ בדברי דבורה: עם ישראל צעקו לה' ודבורה קראה לברק בן אבינועם להציל את עם ישראל: "וַתֹּאמֶר אֱלֹהֵי הָלַי אֲלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵךְ וּמַשְׁכַּתְּ בְּהַר תְּבוֹר וְלָקַחְתְּ עִמָּךְ עֶשְׂרֵת אֲלָפִים אִישׁ מִגְּבֵי נַפְתָּלִי וּמִגְּבֵי זָבֻלֹן" (ד, ו). היכן מצינו ציווי שה' ציוה להילחם ביבין ובסיסרא?

בשביל הנשמה

הרב ליאור לביא ר"מ במכון מאיר

ישראל החילונית, המפותחת, המדעית, המקצועית, הנאורה, הדמוקרטית והליברלית הביסה... את איראן בניסיונותיה לפגוע במדינת ישראל... על הסכנה שעומדת בפתחה של הגאולה. רעיון יסודי ממשנת הרב יהודה ליאון אשכנזי "מניטו" לחג הפסח

אתה הראש, אתה השם

בשבת שעברה, שוחחתי עם חבר בקהילה שלנו, קצין מודיעין במילואים בחטיבת הקומנדו, שמשמש לאחרונה השתחרר ממילואים לאחר למעלה מחצי שנה. כמו רבים אחרים, גם הוא קפץ, מיוזמתו, ביום שמחת תורה לדרום, היישר לתוך קרבות בלימה קשים בתנאי ערפל קרב. בתוך דבריו אמר משפט שהאיר את עיני, ושקיבל משנה תוקף השבוע לאחר ליל התקיפה מאיראן, על חסדי ה' הרבים שהיו בו.

אפתח ברקע קצר: במוקד חג הפורים שחגגנו לפני כחודש, מסתתר לו חג הפסח. דברי אסתר למרדכי, "לָךְ כְּנֹס אֶת פֶּלִי הַיְהוּדִים הַנִּמְצָאִים מִשׁוֹשׁוֹן וְצוּמוֹ עָלַי וְאֵל תֹּאכְלוּ וְאֵל תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לְלֵיל הַיּוֹם, גַּם אֲנִי וְנַעֲרָתִי אֲצִיג; וְכִן אָבֹא אֶל הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא יָדָעְתִּי, וְכִאֲשֶׁר אֲבַדְתִּי אֲבַדְתִּי" (אסתר ה טו), נאמרים בעקבות גזירת ההשמדה שנשלחה ב"ג בניסן (אסתר ג יב). למעשה אסתר דורשת ממרדכי לצום ב"ה, בט"ו ובט"ז בניסן - ובכך, לבטל את חג הפסח.

הגזירה כידוע מתבטלת אך אסתר עדיין צריכה להתחנן בפני המלך אחשוורוש: "וְתֹאמַר אִם עַל הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם מִצְדִּיקִי חַן לִפְנֵי וְכִשֶׁר הַדָּבָר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי פְעִינִי וְיִקָּבַל לְהֵשִׁיב אֶת הַסְּפָרִים מִחֶשְׁבֶּת הַמֶּן כִּן הַמֶּדְתָּא הַאֲנִי אֲשֶׁר פָּתַב לְאָבֵד אֶת הַיְהוּדִים אֲשֶׁר כָּבַל מַדְיָנוֹת הַמֶּלֶךְ". וגם לאחר בקשת אסתר, הגזירה לא מתבטלת לחלוטין והיהודים רק מקבלים רשות להיקהל ולעמוד על נפשם - לקחת נשק ולהילחם.

ובחזרה לקצין המודיעין: "מלחמה היא לא דבר כיף אבל האפשרות הזאת, לקפוץ ביום שמחת תורה לדרום, עם נשק, להילחם, להגן, להיקהל ולעמוד על נפשנו, ללא כל צורך באישור מגורם זה, זה היה כיף, זה היה משמח!" אז כשאתם מרגישים שקצת קשה לכם בימים האלה, תחזרו בבקשה למשפט הזה. זאת, כך נדמה לי, תמצית רוח הגאולה של הדור שלנו.

ישראל הנאורה

בהמשך השיחה תיאר בפני הקצין כמה סכנת החזרה אל חיק הקונספציה, שעל אודותיה דובר רבות. היא סכנה מוחשית וממשית שמרחפת כל הזמן מעל ראשי מערכת הביטחון ובעצם מעל כולנו. לדבריו, חלק מהקונספציה הזאת היא תחושת "כוחי ועוצם ידי" שליוותה את הוויכוח המודיעיני והצבאי לפני יום שמחת תורה הנורא. "והנה", כך הוא מספר, "לאחר כמה חודשי לחימה אני מתחיל שוב לשמוע בתוך ישיבות המודיעין שבהן אני יושב, על היכולות הטכנולוגיות המופלאות שלנו, ועל כך שאין צורך לחשוש כי אנחנו הרי מוכנים לכל תרחיש.

"הזכרתי להם", כך אמר, "שכל היכולות הללו היו לנו גם לפני כן, וזה לא שינה את התוצאות הקשות. צריך כל הזמן להזכיר לעצמנו את זה".

אז השבוע קיבלנו תזכורת נוספת לאותה קונספציה נפשית תודעית. לאחר ליל התקיפה מאיראן, קיבלנו טעימה מאותה תודעה זוחחה ומנותקת שמאיימת על העם היהודי בכל דור ודור. הציטוטים להלן לקוחים מתוך דברי פוליטיקאים ואנשי תקשורת בולטים שדבריהם התפרסמו ברחבי הרשתות החברתיות, השמות שמורים במערכת: "ישראל החילונית, המפותחת, המדעית, המקצועית, הנאורה, הדמוקרטית והליברלית הביסה אמש את איראן בניסיונותיה לפגוע במדינת ישראל...";

"תודה לך ארצות הברית. תודה הנשיא ביידן. תודה לחיל האוויר ולכל מי שהגן על ישראל בלילה הארוך הזה";

"תודה לטייסים ולטייסות, למדענים ולמדעניות, לפיזיקאיות ולמהנדסים ולמתמטיקאים ולכל מי שממשלת ישראל הנוכחית הקפידה ללעוג לו, לחבט בו, לייבש אותו ולעלוב בו".

"למי תודה, למי ברכה... למדענים שבזכותם יש לנו מערכת הגנה אווירית... לאמריקה שבלעדיה לא היה מימון לפיתוח ההגנה... חינוך מדעי והברית עם אמריקה. מי שנאבק בשניהם נאבק במדינה". והאמינו לי שהייתי יכול להמשיך פה בעוד ועוד ציטוטים מתפייטים ומהללים, משבחים ומפארים, "למלך מלכי המלכים, המדען ברוך הוא", ושליחו עלי אדמות ג'ו ביידן, ירום הודו.

סתם מעניין, איפה הייתה ישראל החילונית, המפותחת, המדעית, המקצועית, הנאורה, הדמוקרטית והליברלית לפני כחצי שנה, באותו יום מר ונמהר? אבל עזבו, למה לקלקל עם שאלות מעצבנות באמצע פסטיבל שירי ההלל והשבח לישראל החילונית והליברלית?

ההבטחה החמישית

פעמים רבות חזר הרב יהודה ליאון אשכנזי (מניטו) זצ"ל, על פירושו של בעל 'אור החיים' הקדוש על ארבע לשונות הגאולה ועל משמעותו הקריטית לדורנו.

"לָכֵן אָמַר לְבָנָי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה' וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבִלֹת מִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵעַבְדֹתֵם וְנִאֲלַתִּי אֶתְכֶם בְּזֵרוֹעַ נְטוּיָה וּבְכַשְׁפֵּיטִים גְּדֹלִים. וְלִקְחַתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לְכֶם לֵאלֹהִים וַיִּדְעֶתֶם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבִלֹת מִצְרַיִם. וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי אֶת יָדִי לְתַת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לְכֶם מוֹרֶשֶׁה אֲנִי ה'." (שם ו, ו-ח).

וכך הסביר הרב אשכנזי: "התוכנית הזאת, בת חמישה שלבים (והוצאתי... והצלת... וכו'), אינה מזכירה את מעמד הר סיני. אמנם, בדיעבד, ניתן בקלות לקשור אותו לנאמר בפסוק ז': 'וְלִקְחַתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם'.

"רבי חיים בן עטר, ה'אור החיים', שואל בעניין זה שאלה חשובה: הרי יש כאן חמש הבטחות מאת ה' שנאמרו אל בני ישראל מפי משה. מתוכן רק

ארבע הבטחות התקיימו בדור של יוצאי מצרים. ההבטחה החמישית 'וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל הָאָרֶץ' זאת? הרי על פי חז"ל לא מדובר בהבטחות בלבד, אלא בשבועות!

"ה'אור החיים' מסביר שמשום כך הותנה תנאי מפורש לפני ההבטחה החמישית: 'וַיִּדְעֶתֶם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבִלֹת מִצְרַיִם - וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל הָאָרֶץ...!'. נמצא שדור המדבר לא נכנס לארץ, משום שעל אף שקיבל את התורה בהר סיני, לא הביין שה' הוא שהוציא אותם מארץ מצרים כדי להשיבם אל ארץ אברהם, יצחק ויעקב!" (כי מציון, שיחות לפרשיות השבוע).

אני ולא אחר

בספר משיחותיו על המועדים, שעתידי לראות אור בקרוב, מבאר הרב אשכנזי את משמעות דברי 'אור החיים' ואת הרלוונטיות שלהם עבורנו: "אני רוצה להסביר בפשיטות, בדומה למה שקורה היום. היום יש הרבה הרבה יהודים שיודעים שקורה משהו, כמו ביציאת מצרים, אבל לא מאמינים שהקב"ה עושה את זה. במגור החרדי, מאמינים שזה הצינונות (החילונית). במגור החילוני, מאמינים שזה הצינונות. זה אותו מצב שהיה ביציאת מצרים: היו מאמינים שמה עשה את זה. וזאת הטעות שלהם...".

במילים אחרות, הכניסה אל הארץ טומנת בחובה סכנה תודעית המחייבת היערכות מקדימה: "וַיִּדְעֶתֶם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבִלֹת מִצְרַיִם". הידיעה שכל תהליך הגאולה איננו מתחיל מאדם מסוים, גדול ככל שיהיה - אפילו לא ממה רבנו, קל וחומר שלא ממה שנוהג אליו יוסיאן לכנות בלשוננו: "חילוניים ליברלים".

ההתייחסות אל הכלים כאל מקור היא כלשון רבי יהודה הלוי - "שורש המרי", שורש הכפירה במי שבאמת מניע את התהליכים, דרך כל הכלים. וכפירה כזאת יכולה להופיע גם באצטלה של יראת שמים...

אולי לכן גם נעדר שמו של משה רבנו מן ההגדה. הרי היה אך מתבקש להעניק קרדיט מינימלי לרועה הנאמן שנשא את עול העם קשה העורף על שכמו ארבעים שנות נדודים, מה אפוא פשר ההסתרה המכוונת הזאת?

אלא שהנטייה האנושית ליחס לאדם מסוים את האחריות הבלעדית לגאולה (או למחדל), מעידה על הצורך החינוכי להשתחרר גם מהקונספציה הזאת. וכדברי בעל ההגדה: "אֲנִי וְלֹא מִלְאָה... אֲנִי וְלֹא שְׂרָף... אֲנִי וְלֹא הַשְּׂלִיחַ, אֲנִי ה' - אֲנִי וְהוֹלֵא אַחֶר" וכמו בכל דור ודור, גם בדורנו, הקדוש ברוך הוא מאלץ אותנו לצאת מקונספציית האיציטגונות הטכנולוגית ומקונספציית ההישענות על משענות קנה רצוף של מנהיגים בשר ודם או מעצמות, מכל סוג שהם. עד שנכיר ונדע בידיעה ברורה: אתה הראש, אתה השם.

"הגדת ההורים" - בנישואין

בני זוג בנישואין מנכיחים את אישיותם כדי לתת ביטוי לעצמיותם, ועל ידי כך הם מתחברים יותר ויותר. בתהליך הזה, בני הזוג מביאים לקשר את המסרים שקיבלו מהוריהם ושישפיעו על מערכות היחסים של הדור הבא, על ילדיהם.

התנהלות הזוג בחיים היא הגדה הורית של הורים לילדיהם. ההגדה ההורית של כל זוג היא חוויתית, וחודרת עמוק בעיקר בגיל הינקות כשקולטים מידע באופן לא מודע. ככל שגדלים, תהיה יותר מודעות בקליטת המסרים של ההורים.

זו נקודת הפתיחה של ילדיהם לקראת המפגש עם העולם ויחסם אליו, בהתאם לחוויות ולפרשנות של אותן חוויות, בהתאם למה שספגו מהוריהם.

ילדים מקבלים את המסרים של ההורים ללא בקרה ולכן, המסרים חודרים פנימה ונעשים חלק מאישיותם. זו חשיבותה של הגדת ההורים וזו גם עוצמתה. מתוך כך עולה אחריות בני הזוג בבנייה הזוגית שלהם.

מתוך האחריות הגדולה של בני הזוג כלפי ילדיהם, יש לבני הזוג שחוו את הגדת ההורים בחירה, מה

בד"כ באופן פסיבי. הילדים מצלמים וקולטים את הוריהם במצבי חיים שונים. הקליטה נעשית דרך החוויה של מה שהם רואים. כמו ביטויים רגשיים מילוליים נעימים, טון רך, דאגה כנה, הומור, שובבות, אווירה טובה, קבלה ונתינה, מגע מכבד, התמודדות ההורים עם קונפליקטים, תגובות ההורים בזמני עומס, מצוקה, עצב ושמחה, יחס ההורים למשפחות המוצא, לחברים ולסביבה וכן הלאה.

הילדים שיוצאים מגיל צעיר מאוד למפגש עם הסביבה והחברה, יהיו מצויידים במודל החיובי שספגו מהוריהם, מה שייתן לילדים בריאות נפשית, יציבות, חברותיות עם גבולות אישיים, דרך סלולה לחיים הבוגרים ובניית זוגיות, בהתאם למודל שחוו.

ליל הסדר וחול המועד, כשכל המשפחה ביחד באינטנסיביות, מזמנים לנו מבט על "ההגדה ההורית" שלנו. כדאי להתכונן לכך מראש, לבדוק לפני החג על ידי הנהג, לראות את האור שבתוכנו ולתת לו ביטוי בזוגיות שלנו. זו תהיה אמנם עבודה, אך היא משתלמת, כי היא תוציא אותנו ואת הדור הבא לחירות והשלמת ייעודנו בעולמו של הקב"ה

לתגובות ושאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם - esteravr@gmail.com

ילדים מקבלים את המסרים של ההורים ללא בקרה ולכן, המסרים חודרים פנימה ונעשים חלק מאישיותם. זו חשיבותה של הגדת ההורים וזו גם עוצמתה. מתוך כך עולה אחריות בני הזוג בבנייה הזוגית שלהם.

לקבל ומה לדחות, בהתאם להשקפתם ולמטרות חייהם. לצד המשיכה למקום המוכר והידוע, מתקיים הדחף לשנות ולהתפתח. זו מלאכת חיים שמשולבים בה כאבי הפרידה מחוויות לא רצויות ולא מקדמות, מהמוכר שכבר לא משרת את התפתחות האישיות, אלא אף עלול לחסום אותה, ועם התקווה והמוטיבציה לבנות חוויה חדשה, מתוך מודעות ובחירה, מתוך הבנה שזה מה שנכון ומתאים לזוגיות הקיימת. זו התמודדות כנגד ההרגלים האוטומטיים ויציאה לחירות המחשבה והמעשה. זוהי כריכה של המרור עם המצה. למצות את הטוב, תוך כדי הכאב. כי כידוע, צמיחה קשורה

ברוב הפעמים עם כאב (כאבי גדילה).

חשוב להדגיש ולדעת שגם מי שחוו זוגיות שלילית מהוריהם, למרות ההשפעה העמוקה, התיקון אפשרי, בעבודה עצמית וזוגית נכונה.

אם כך, מהי המתנה החשובה ביותר של הורים לילדיהם?

בעיקר, להיות מודל של יחס רגשי בזוגיות שלהם כיצד? ההשפעה וההטמעה של המודל, נעשית

חינוך עד הלב אורית דהן*

החירות ללא מילים. נקדים ונאמר שכל ניסיון לאחוז "בתמונה" שיש לנו בראש ולעשות הכול כדי שהיא תתממש - זו אינה חירות אלא שעבוד לציור שבראש. מנגד, לוותר על "התמונה" שאליה אנו שואפים ורק "לזרום" זו גם אינה חירות. אז מה כן?

חירות אמיתית אינה ניסיון לכפות על המציאות איך היא תיראה. חירות זו חוויה פנימית שבה אנו בוחרים מי אנחנו רוצים להיות בערב המיוחד הזה, ובכלל כהורים המשמשים דוגמה לילדיהם. היכולת שלנו להישאר נאמנים לעצמנו היא החירות. ילד שחווה את הוריו יציבים פנימית, מזמינים להצטרף בהתמדה ובחיוך ולא כופים הצטרפות לחוויה, גם רצונו הפנימי מתעורר לכך.

בתוך ההכנות מוזמנים לעצור ולבחור - מי אני רוצה להיות החג הזה? איך זה יראה בפועל בכל מה שקשור אלי? מה ילדיי יגששו? ונעשה את המיטב כדי להישאר נאמנים לעצמנו. והשאר - לבורא עולם

הבטחנו מתנה לילל הסדר
היכנסו לקישור והורידו <

*אורית דהן, מנהלת נועם בנים ומנחת קורסים לאימון רגשי בשיטת התדר. לתגובות: orittguvot@gmail.com
ניתן לשלוח שאלות ובקשות לנושאים במייל המצורף.

ליל החירות

"רבונו העולמים! גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך ומי מעכב? - שאור שבעיסה ושיעבוד מלכותי". (בבלי, ברכות יז ע"א)

החמץ או "השאור שבעיסה", המתסיס את הקמח והמים להשתנות באופן מלאכותי מפשטותם הבסיסית והטבעית (לחם "עוני"), מסמל את היצר הרע, המטעה אותי להתנהל על פי "מה שבא לי" במקום על פי מה שאני באמת רוצה! במקום ה"אני" החיובי הוא מרחיק אותי מעצמי. מסיט אותי מיכולתי להיות בחירות פנימית.

נתקלתי במקרים בקרב תלמידים המעידים על הבלבול בין חופש לחירות. כשאלתו של תלמיד בן עשר - "אם חירות זה כל כך חשוב אז למה אתם המורים קובעים לנו מה לעשות!?"

הרבה פעולות נקיים בבלי הסדר על מנת לסייע לנו לחוש בני חורין. גם הדגש על השעבוד הוא חלק מהתהליך הפנימי כדי לחוש את גודל החירות. לאורך ליל השימורים, נאכל בהסבה, נשתה יין בהסבה (בהרבה בתים נהוג שאחד מוזג לשני את כוס היין כדי לחוש בני מלכים), נעבור תהליך מה"קדש" ועד ה"הלל" כדי להתרומם לגודל הנס ולגודל החירות שזכינו לה. נתנקה מכל שאור שבעיסה. ועוד.

כל העניינים שפרטנו מובנים מראש כחלק מליל הסדר. ולנו נשאר משימה משמעותית, לבחור להיות בני חורין בתוך פרטי החיים של לילה מיוחד זה. בע"ה נסב יחד עם כל בני המשפחה. הילדים לצד

הוריהם. התכוננו, עמלנו, השקענו וטרחנו כדי להגיע ללילה המיוחד. בוודאי יש לנו ציור בראש איך הסדר אמור להיות. יתכן שהילדים התאמנו על קטעים בהגדה, הכינו תלבושות ועוד... הסרט רץ ואז יש תפנית. **משהו בסרט הפנימי אינו תואם למציאות החיצונית.** פה נשפך כוס יין כבר ב"קדש", ופה יש ילד שבוכה שהגביע מהגן נשבר, ובודאי גם לילדים יש תמונה משלהם מה "אמור להיות" ולא תמיד הם אפילו יודעים לבטא אותה. ומה איתנו, ההורים שעמלו כל כך הרבה לקראת לילה זה? אנחנו עם ציפיות גבוהות איך נחוש יחד בני חורין, נרבה בסיפור יציאת מצרים, נשיר ונהלל. והנה המציאות מפגישה אותנו עם פרטי החיים שעברנו הם עומדים בסתירה לחלום שלנו. רצינו ללמד את הדור הבא מהי חירות ואנו עסוקים בלספוג יין, להרגיע את הקטן, ולפשר בין הילדים. **והחירות - מה היא עליה?**

יש מי שנכנס להישרדות כי בחוויה שלו ה"חלום ושברו" עומד מול עיניו.

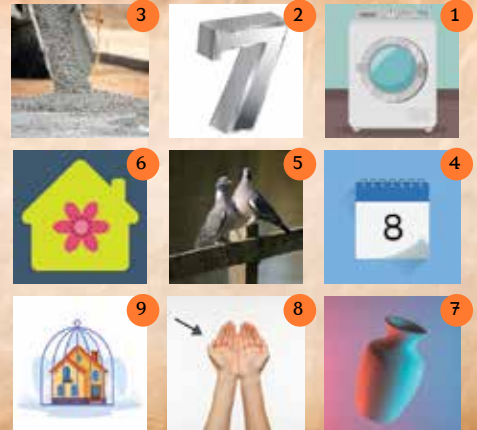
איך זה יראה בפועל? נשתדל לא לכעוס על הילדים, נחזיק את עצמנו להגיב במתינות. אלא שאט אט מתגנב קוצר רוח (ולא, הוא לא מחומר ולבנים) והחירות הפנימית מתרחקת. כאן מתגנבת הערה לילה, כאן מעט כעס, וכאן אבא מרים את קולו, וכאן אמא מזרזת ומבקשת: "בוא נרץ את ההגדה יותר מהר, הילדים כבר רעבים".

אך יש דרך נוספת, דרך שמעניקה לילדים את חוויית

מצורע

ענו על החידות בדף הפרשה באתר ערוץ מאיר לילדים ואולי תזכו בפרס!

המונח בפרשה

מצאו למה התמונות רמזות

פרשת הצרעת

בפרשת מצורע התורה מדברת על נגעי הבתים. כמו שבגוף האדם ובבגדים יכולה להיות צרעת, כך גם בבתים. אומנם כיום הצרעת שעליה מדברת התורה אינה קיימת, אך בימי קדם היו יכולים להראות נגעים בבתים. ומה עושים אם יש צרעת בבית? כמו בנגעי הגוף והבגדים, גם בנגעי הבתים צריך להראות את הבית לכהן, ובמקרה הקיצוני, כאשר הנגע אינו עובד, צריך לנתץ את כל הבית! אין ספק שאדם שנגזר עליו לשבור את כל ביתו, מאד מצטער על כך והדבר קשה לו מאד. אבל חכמינו למדו אותנו שכל שנכנסו ישראל לארץ, צרעת הבתים דוקא גרמה להם ברכה מרובה. הכנענים החביאו את האוצרות שלהם בקירות הבתים, וכאשר ישראל ירשו את הארץ הם גלו את האוצרות על ידי הצרעת שהכריחה אותם לנתץ את הבתים. מכאן אנחנו למדים שגם דברים שנראים קשים ולא טובים יכולים להיות דוקא מאד טובים בעבורנו!

יש, ערוץ הילדים

שאלות בפרשה - נכון או לא?

1. הרופא הוא המטהר את המצורע
2. בתהליך טהרת המצורע לוקחים 2 ציפורים
3. בית שמתגלה בו נגע - מיד יש לנתצו
4. דין צרעת הבתים חל בארץ ישראל
5. את נגעי הבתים יש להראות לאדם שהוא בנאי
6. צבעי צרעת הבית הם: ירקרק ואדמדם

המלצה השבוע

פסח בפתח וזה הזמן לצפות בשפע של תכנים, סרטים ומשחקים לחג הפסח - היכנסו לדף פסח באתר ערוץ מאיר לילדים!

חידה

איך יכול להיות שצרעת הבתים היא בעצם בשורה טובה?

המילה "סבבה" היא כל כך סבבה, שהאותיות שלה במקלדת הן אחת ליד השנייה, כדי שיהיה סבבה לכתוב סבבה...

אני בחיים לא אבין את המשפט: 'הלכו לי הרגליים'. מה, זה לא התפקיד שלהן? 😊

כולם שמחים יותר ממני. כולם מאושרים יותר ממני. כולם עשירים יותר ממני. מסכן מני... 😊

כל מה שאנו מדברים מתשוקה א-להית, מדבקות קדושה, משמחת אור עליון, הכל בא לנו על ידי הלבוש של כנסת ישראל, שנשמטנו בה דבוקה, ממנה שואבת אורה, והיא בית לד', היכל מלך מלכי המלכים... אשתו כגופו, אחותי, רעיתי, יונתי, תמתי, מלכת עולמים, השלמת ההופעה האורית החיה והמפוארה, הטהורה והעזיזה, בכל הנשמות, בכל הבריות, בכל העולמים. והאידיאה הלאומית הישראלית חודרת בעצמת חייה בכל פרט ופרט מישראל... אשרי העם שככה לו אשרי העם שד' א-להיו. ואשרי האיש שעם זה הוא עמו, אשריך ישראל, אשריך ישראל כולך בכללותך, ואשרינו מה טוב חלקנו בפרטיותנו, שהננו בנים לעם קדוש זה, עם מפואר זה, עם עולמים זה... הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא.

שמונה קבצים ו, קמג.

על סדר היום
הרב שלמה אבינר

לא מצילים על ידי שפיכות דמים

ועכשיו, מתוך דאגה להווה. יש לנו אחריות לא רק על החטופים אלא על כל עם ישראל, בדור זה ובדורות הרבים.

התורה. קל וחומר שלא גורמים לרצח רבים כדי להציל אחר. "דמך אינו יותר אדום". לדוגמא, עסקת ג'בריל לפני ארבעים שנה: שלושה שבויים שלנו שוחררו תמורת יותר מאלף מחבלים. התוצאה: אינתיפאדה. מאות הרוגים. דוגמא נוספת, עסקת שליט. אחד - תמורת יותר מאלף מחבלים. התוצאה: אלה שביהודה ושומרון רצחו מאות, ואלה שבעזה עשו טבח נורא של אלף ומאתיים.

ד. כלל רביעי: יש אמרו שמצילים אדם שודאי ייהרג אם יש רק ספק שבגללו אולי ייהרגו רבים. ויש חולקים. אך אין זה שייך לענייננו. הניסיון הראה שלצערנו ודאי יירצחו חללים רבים.

ה. כלל חמישי. בגלל הטרנדית הזאת, יש מצבים שמפעילים בצה"ל "נוהל חניבעל": יורים על חוטפים גם בסיון של הריגת החטוף. אכן חייל מת זה אסון, אך חייל שבוי זו טרגדיה עולמית.

ו. כלל שישי. יש לחסל את החמאס עד תום. הוא רצח ורוצח וכל מגמתו להמשיך ולרצוח.

ז. כלל שביעי מסכם: לא פותרים בעיות רק "כאן

בעניין עסקת החלפת חטופים שלנו במחבלים: א. כלל ראשון. יש למסור את הנפש על הצלת שבויים. השבוי מעונה ומסכן, חווה רעב, צמא, חוסר אפשרות להתרחץ ועוד עינויים פיזיים ונתון בסכנת מוות. זו מהמצוות הגדולות לשחררו, או ליתר דיוק, לפי הרמב"ם, שמונה מצוות. אצל הרומאים, שבוי חדל להיות אזרח, כבר לא אחראים עליו. לא כן אצלנו, חלילה, הוא שייך לכולנו, לכלל ישראל. זו לא רק בעיית משפחתו, אלא בעיית כל עמנו, הוא אחינו.

ב. כלל שני. כדי לשחרר שבוי, נכנסים למלחמה אם אפשר. משה רבנו יצא למלחמה כדי להציל שבויה אחת. כך הוא במלחמה: אחד בשביל כולם, כולם בשביל אחד.

ג. כלל שלישי. לעולם אין משחררים מחבלים. כך נוהגים כמעט כל מדינות העולם, וכך מדינתנו במשך עשרות שנים, כי רובם של המחבלים ממשיכים לרצוח ואין מצילים אחד על ידי שפיכת דמו של אדם אחר. לא משחררים אף לא אחד כדי להציל רבים, כדברי הרמב"ם בהלכות יסודי

ח. כלל כללי הכללים: חזק ואמץ.

באר האבות
אברהם העברי

סיפורו המרתק של אברהם העברי, יורש שושלת שומרי הסודות האלוהיים. על פי שיעורי הרב יהודא לאון אשכנזי (מניטו) צ"ל. כך ראשון בסדרת הספרים 'סיפורם של אבות האומה'. מאת גבריאלה בן שמואל 492 עמ', כ. כקשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי החוצאה
בדפי ספרים רח' אבן ישראל 3 ירושלים

ב"ה

ישיבת עטרת ירושלים
כנס חורגים פסח תשפ"ד

בעל המצות

תוכנית הכנס

10:00 <
הרב שלמה אבינר | נשיא ישיבת עטרת ירושלים

10:45 <
הרב אבישי צדיה | ראש ישיבת עטרת ירושלים

11:30 >
הרב יוסף קלנר | מעלה החיילים, ירושלים

12:15 <
הרב דוד ג'אמי | ד"ר בישיבת הר המור

13:00 >
הרב אליעזר קשתאל | ראש הישיבה לבוגרי צבא, מוסדות בני דוד-עלי

13:45 <
תחילת מנחה

עם ישראל חי!

הכנס יתקיים בניה יום רביעי א' דחודים פסח | ט"ז ניסן תשפ"ד

← תזון יתוקאל →

מול ישיבת עטרת ירושלים | ירושלים | רח' הא"י 50 | 300 ממר מחצית המערב

הכנס ישודר גם בשידור חי בערוץ היוטיוב של הישיבה | ישיבת עטרת ירושלים

לצטט לא תורה עזרת שים

לפניות: 058-445-4747 | בקרו אותנו באתר | WWW.ATERET.ORG.L

אחד מי יודע?!

לחג! המושלם האפיקורן

ערוץ מאיר לילדים במבצע מטורף!

נרשמים עד פסח ומקבלים חודש היכרות בשקל אחד!

אלפי תוכניות ומשחקים שהילדים שלכם אוהבים!

<p>המסע</p> <p>שעשועון חזיתי לנערות יצא לדרך</p>	<p>כוח נענעי</p> <p>גיבורי העל שחיים על התו</p>	<p>בול בפני</p> <p>נדב נוה ובנו בימן רשות קורע מצחוק</p>	<p>עלילות ארץ גושן</p> <p>בטנה שתוציא אתכם מסצרים, כמעט...</p>
---	--	---	---

הצטרפו עכשיו! << שלחו ווסטאפ או התקשרו למספר 073-2379860 | או חפשו בנוגל יערוץ מאיר לילדים!